

projekt **arting** 2020
dziedzictwo

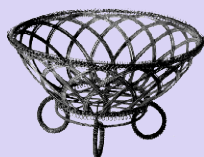
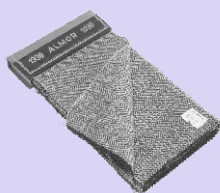
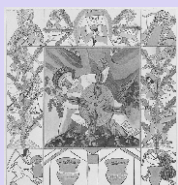
Interreg
Polska-Słowacja

konkurs
projektowania
zrównoważonego

Wybrane zagadnienia z historii wzornictwa obszaru pogranicza polsko-słowackiego Euroregionu Beskidy

*/ Vybrané otázky z histórie dizajnu v poľsko-slovenskom
pohraničnom regióne Euroregiónu Beskydy*

Projekt Arting 2020 „Dziedzictwo”

Wstęp:

„Woda, której dotykasz w rzece, jest ostatkiem tej, która przeszła, i początkiem tej, która przyjdzie; tak samo teraźniejszość”. Ta myśl Leonardo da Vinci jest o działaniu, które wynika z przeszłości i skutkuje w przyszłości. Renesansowy designer jest świadom iluzji czasu. Znaczenie historii wydaje się oczywiste lecz poznanie jej nie zawsze możliwe. Tymczasem wiedza stamtąd może pomóc rozwiązać problemy przyszłości. Dziedzictwo doświadczeń i twórczych dokonań przodków może inspirować bo jest częścią wspólnej rzeki czasu. Czy dziedzictwo twórczej energii przodków może być inspiracją odpowiedzialnego designu ?

Projekt Arting 2020 „Dziedzictwo” – jest kolejną edycją konkursu podejmującą temat projektowania zrównoważonego i pierwszą badającą związki między dziedzictwem a współczesnością wzornictwa. Składa się z trzech etapów. Pierwszy to analizy eksperckie pomagające uczestnikom w wyborze tematów projektowych. Drugi etap to ogłoszenie konkursu projektowania zrównoważonego w trzech kategoriach: dziedzictwo, środowisko, technologia. Trzeci etap to dwie wystawy, z których jedna prezentuje projekty nadesłane na konkurs a druga, efekty badań eksperckich pod tytułem „dziedzictwo wzornictwo”. Otwarcia wystaw towarzyszy konferencja.

Niniejsza broszura jest próbą zdefiniowania obszaru w jakim przyjdzie poruszać się projektantowi chcącemu zmierzyć się z problematyką dziedzictwa w projektowaniu zrównoważonym. Wybrano wstępnie kilka zagadnień z historii wzornictwa na obszarze pogranicza polsko-słowackiego Euroregionu Beskidy. Poproszono też artykuł ekspercki o temat kilku z nich a mianowicie: prehistorii, kultury góralskiej, bielskiej wełny i aut. Zebrany materiał ma przybliżyć temat i skierować do za pomocą linków i odniesień do następnych tekstów, specjalistów czy stron internetowych.

Zapraszamy do wzięcia udziału w konkursie. Więcej informacji: **www.aring.flid.pl**

Projekt Arting 2020 „Dedičstvo“

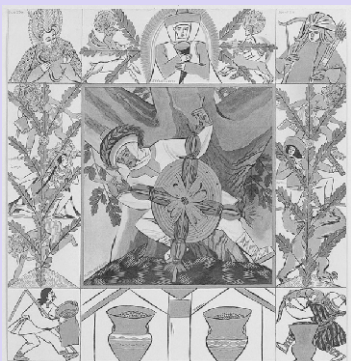
Obsah:

„Voda, ktorej sa dotkneš v rieke, je posledná, ktorá pretiekla a prvá, ktorá priteká. Takto je to i s prítomnosťou“. Táto myšlienka Leonarda da Vinciho spočíva v tom, že každá aktivita vychádza z minulosti a vyúsťuje do budúcnosti. Renesančný dizajnér si je vedomý ilúzie času. Dizajn v zmysle formovania budúcnosti môže získať, len ak bude pamätať na svoje dedičstvo. Význam dejín sa zdá byť zrejmý, ale jeho poznanie nie je vždy možné. Medzitým povedomie môže pomôcť vyriešiť problémy budúcnosti. Dedičstvo skúseností a tvorivých úspechov predkov môže inšpirovať, pretože je súčasťou spoločnej rieky času. Či dedičstvo tvorivej energie predkov môže inšpirovať zodpovedný dizajn?

Projekt Arting 2020 „Dedičstvo“ je ďalším ročníkom súťaže zameranej na tému trvalo udržateľného dizajnu a prvým, ktorý skúma vzťah medzi dedičstvom a súčasným dizajnom. Projekt Arting 2020 „Dedičstvo“ pozostával z troch etáp. Prvou bola odborná analýza, ktorá pomohla účastníkom pri výbere tém projektu. Druhou fázou bolo vyhlásenie súťaže o trvalo udržateľný dizajn v troch kategóriách: dedičstvo, životné prostredie, technológia. Tretiu etapu tvorili dve výstavy, z ktorých jedna predstavovala výsledky súťaže a druhá, výsledky odborného výskumu s názvom „dedičstvo dizajn“. Ich otvorenie sprevádza konferencia.

Táto brožúra je pokusom definovať oblasť, v ktorej sa dizajnér bude pohybovať a musieť sa zaoberať otázkami dedičstva v trvalo udržateľnom dizajne. Pôvodne bolo vybraných osem otázok z histórie dizajnu v poľsko-slovenskom pohraničnom území Euroregiónu Beskydy. Každá z nich má krátky popis a odkazy pre tých, ktorí chcú prehĺbiť svoje znalosti. Boli požiadaní štyria experti, aby prispeli svojimi odbornými článkami o: praveku, goralskej kultúre, bielskej vlne a autách.

*Pozývame vás na účasť v súťaži.. Viac informácií: **www.aring.flid.pl***

Mit

Mity, legendy, duchowe przekonania, tradycja tworząca świadomość zbiorową ludzi zamieszkujących pogranicze. Niematerialne źródło zachowań, gustów, artystycznej ekspresji. W prehistorii szukamy związków człowieka z Beskidem. Dyskusja wokół nowych odkryć archeologii i paleontologii genetycznej świadczy o potrzebie szukania korzeni.

Mýtus

Mýty, legendy, duchovné presvedčenia, tradície vytvárajúce kolektívne vedomie ľudí žijúcich na pohraničí. Nehmotný zdroj správania, chutí a umeleckého vyjadrenia. V praveku hľadáme väzby človeka s Beskydami. Diskusia o nových objavoch v archeológii a genetickej paleontológii dokazuje potrebu hľadať korene.

Wyrób góralski

Wyrób góralski to forma kształtowana przez pokolenia z myślą o przydatności, trwałości i oszczędności ale i dla piękna i przyjemności. Wykonywana z dostępnych na miejscu materiałów naturalnych: drewna, skały, skóry, wełny.

Goralský výrobok

Goralský výrobok je forma tvarovania generáciami s ohľadom na užitočnosť, trvanlivosť a hospodárnosť, ale aj na krásu a potešenie. Vyrobené z prírodných materiálov dostupných na mieste: drevo, kameň, koža, vlna.

Druciarstwo żylińskie

Drutowanie garnków, klatki dla ptaków, pułapki na myszy i inne przedmioty z drutu ze śląskich hut, było tradycyjnym rzemiosłem okolic Żyliny od XVIII wieku. Tamtejsze warsztaty i wędrowni rzemieślnicy znani byli w całym świecie. Choć przemysł XX wieku wyparł rzemiosło, to druciarstwo przetrwało w formie pracowni artystycznych. Muzeum w Żylinie organizuje festiwale druciarstwa.

Žilinské drotárstvo

Drôtovanie hrncov, vtáacie kliecky, pasce na myši a iné drôtené predmety z drôtu zo sliezskych oceliarní bolo tradičným remeslom v okolí Žiliny od 18. storočia. Miestne dielne a putovní remeselníci boli známi po celom svete. Hoci v 20. storočí toto remeslo nahradil priemysel, drotárstvo prežilo v umeleckých pracovniach a dielňach. Múzeum v Žiline organizuje drotárske festivaly.

Ceramika

Wyroby z wypalanej gliny towarzyszą ludziom od tysięcy lat. Każdy region wykształcił charakterystyczne technologie wytwarzania i zdobienia wiele mówiące o potrzebach i upodobaniach. Fajans, majolika ale też kafle i zwyczajna cegła. Rzemieślnicy do dziś kontynuują sięgającą pokoleń tradycję.

Keramika

Výrobky z vypaľovanej hlíny sprevádzajú ľudí už tisícročia. Každý región vyvinul charakteristické technológie výroby a dekorácie, ktoré veľa hovoria o potrebách a preferenciách. Fajansa, majolika, ale aj dlaždice a obyčajná tehla. Remeselníci pokračujú v tradícii, ktorá ma tradície od najstarších generácií.

Bielska wełna

„Bielska wełna” była produktem o najwyższej jakości światowej. Efektem ponad 500 lat trwającego procesu innowacyjnego. Wzięło w nim udział tysiące twórczych ludzi szukających wiedzy o naturze, doskonalących technologie i konstruujących coraz doskonalsze urządzenia.

Bielska vlna

„Bielska vlna,, bola výrobkom najvyššej svetovej kvality. Výsledkom vyše 500 rokov prebiehajúceho inovačného procesu. Zúčastnili sa ho tisíce kreatívnych ľudí, ktorí hľadali poznatky o prírode, zlepšovali technológie, a konštruovali stále dokonalejšie zariadenia.

Meble gięte Thonet-Mundus

Niemiecki stolarz Michael Thonet zaczął początkiem XIX wieku wytwarzać meble gięte z drewna bukowego poddanego działaniu gorącej pary. W oparciu o tę technologię, powstaje w 1873 fabryka w Buczkowicach. W latach dwudziestych XX wieku to już znany w świecie koncern „Thonet-Mundus”. Wzory mebli zaprojektowane wtedy produkuje się do dziś.

Ohýbaný nábytok Thonet-Mundus

Nemecký stolár Michael Thonet začal vyrábať nábytok z ohýbaného dreva, z bukového dreva ošetreného horúcou parou začiatkom 19. storočia. V roku 1873 vznikla nábytkárska továreň v Buczkowiciach. Už v dvadsiatych rokoch dvadsiateho storočia bol koncern „Thonet-Mundus” známy po celom svete. Vzory nábytku navrhnuté v tom čase sa dodnes vyrábajú.

Auta

Bielsko-Biała nazywane było stolicą polskiej motoryzacji. W fabryce powstałej w latach siedemdziesiątych budowano ale i projektowano nowoczesne samochody. Tutejsi projektanci mogą mieć patrona w Józefie Bożku z pobliskich Bierów, który w 1915 roku skonstruował pierwszy na świecie samochód z silnikiem parowym.

Autá

Bielsko-Biała bolo nazývané hlavným mestom poľského automobilového priemyslu. V 70. rokoch 20. storočia tu boli v novej automobilke vyrábané, ale aj navrhované moderné automobily. Miestni dizajnéri môžu mať patróna v osobe Józefa Božeka z neďalekého Bierowa, ktorý v roku 1915 skonštruoval prvý automobil na svete s parným motorom.

Szybowce SZD

Szybowce z SZD w Bielsku-Białej należały do najlepszych na świecie i ustanowiły wiele rekordów. Sukcesy to zasługa zdolnych projektantów i stworzonych im warunków. Wielu z nich założyło potem własne wytwórnie produkując innowacyjne konstrukcje.

Vetrone SZD

Vetrone z SZD v Bielsko-Bialej boli jedným z najlepších na svete a zaznamenali veľa rekordov. O úspechy sa pričínili talentovaní dizajnéri a vytvorené podmienky. Mnohí z nich si neskôr založili vlastné továrne vyrábajúce inovatívne konštrukcie.

Bielsko-Biała

Fundacja
Ludzie
Innowacje
Design

REGIONÁLNA
ROZVOJOVÁ
AGENTÚRA
KYSUCE

Projekt jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska-Słowacja 2014-2020 oraz z budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Beskidy